

A DÉL-ALFÖLD 5 LEGNAGYOBB PROJEKTJÉBŐL 3 CSONGRÁD MEGYÉHEZ KAPCSOLÓDIK

6 év alatt 55 milliárd forint

CSONGRÁD MEGYE
 FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

2362 pályázatot nyert uniós csatlakozásunk óta a megye 60 települése, 7 kistérsége, számos vállalkozása és a Szegedi Tudományegyetem (a dél-alföldi régió összesen 6073-at). Az NFÜ nyilvántartása szerint összesen 552 milliárd 506 millió forint támogatást ítéltek meg régióknak – ebből 128 milliárd 830 milliót már ki is fizettek a pályázóknak. Ennek majdnem fele, 55 milliárd 150 millió jutott Csongrád megyének – ebből az összegből kalkuláltak a cikk elején szereplő, egy főre lebontott adatot.

Az uniós pénzre operatív programokon keresztül lehet pályázni – a különféle fejlesztési elképzelések pályázati kiírásokhoz igazításával. Vagyis: a települések arra pályáznak, amire lehetőségük van. Iparipark-bővítés, fürdőberuházás, városközpont-rehabilitáció, infrastruktúra-fejlesztés – ezekre a célokra kapták a legtöbbet.

A Dél-Alföld 5 legnagyobb projektjéből 3 megyénkhez kapcsolódik: az első az M43-as építése, amelyre a Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. pályázott, de az NFÜ Szegedhez kapcsolja. A

EGY FŐRE JUTÓ TÁMOGATÁS A KISTÉRSÉGEKBEN*

Kistérség	Lakosok száma (fő)	Egy főre jutó összeg (Ft)
Csongrádi	26 000	581 192
Hódmezővásárhelyi	60 000	246 383
Kisteleki	20 000	561 450
Makói	53 000	357 773
Mórahalmi	16 700	704 431
Szegedi	203 000	1 200 931
Szentesi	45 300	192 052

Forrás: NFÜ
 * A Nemzeti Fejlesztési Tervben és az Új Magyarország Fejlesztési Tervben megítélt, egészében még ki nem fizetett összeg. DM-GRAFIKA

megyeszékhely elektromos közösségi közlekedésének fejlesztésére elnyert 25 milliárdos tétel az összesített rangsor 2. helyezettje, a 3. pedig a békéscsabai szennyvíz- és csatornaprojekt, 15 milliárddal. Hasonló célra Makó és térsége (Kiszombor, Maroslele, Földeák, Apátfalva, Magyarcsanak) is nyert, mégpedig 11,515 milliárdot – ez a régió 5. legnagyobb uniós támogatású beruházása. A megyei rangsorban a 3. helyet foglalja el, és a Szegedi Tudományegyetem két projektje követi: az egészségpótlások infrastruktúra-fejlesztésére kiírt pályázaton megítélt 11

milliárd, illetve a mérnök-képzésre, tudássétányra, műszaki-természettudományos

„Az uniós pénzre operatív programokon keresztül lehet pályázni a különféle fejlesztési elképzelések pályázati kiírásokhoz igazításával.”

fejlesztésre nyert 6,424 milliárd forint.

Mint megírtuk, Makó fürdőfejlesztésre 1,6 milliárdot, városrehabilitációra 900 milliót nyert. Szentesen is megje-

lent utóbbi két cél, a település például egymilliárdból szépült meg, de fontos az ipari park fejlesztése is. A kistérségben figyelemre méltó Derekegyház 484 millió pályázata a község szennyvízkezelésének fejlesztésére, s hasonló összegből fejlesztik a Dr. Bugyi István Kórház sürgősségi betegellátását is. Vásárhelyi a 47-es út szélesítése mellett a Petőfi Sándor Művelődési Központra költhetett legtöbbet, 1,2 milliárdot, a fürdőre pedig 888 milliót. A Csongrádi kistérségben a várost elkerülő út a legnagyobb projekt (az NFÜ 3,6 milliárdot írt). Délebbre Kistelek 665 millió városrehabilitációja a kistérség csúcstartója, de közel ennyit tartalmaz az Ópusztaszer és Pusztaszer összekötő út pályázata is. Mórahalom például a Colosseum Szállodával és a kistérségi járóbeteg-szakellátó központtal került fel a kistérségi topberuházások listájára. Ebben a mikrorégióban jut a szegedi (1 millió 200 ezer) után a legtöbb megítélt (de jórészt még ki nem fizetett) pályázati összeg egy főre: 704 ezer 431 forint. A megyei dobogóra még a Csongrádi kistérség fér fel ebben az összehasonlításban (581 ezer 192), leghátul pedig a vásárhelyi (246 ezer 383) és a szentesi (192 ezer) találjuk.

Dől a pénz

FEKETE KLÁRA

fekete@delmagyar.hu

A mögöttünk álló szinte nyári hétvégén fél Szeged a belvárosban nyüzsgött: felébredtek az emberek a téli álmukból, és élvezték azt, amit egy már korábban újjászületett belváros lakóinak nyújthat. A rendezett környezet, a teraszokat, a parkok virágzó árvácskáját. Sokan elmentek a Reök-palota előtti térre is, hogy körbejárják az építkezést. A saját fülemmel hallottam, amint egy ember a másiktól azt kérdezte: te még emlékszel rá, hol is állt a lovas szobor? Mert nekem már fogalmam sincs...

Így múlik el a világ dicsősége, így felejtődik el, mi csoda ribillió, meg nem értés kísérte ezt az uniós beruházást is. Holott pusztán arról volt szó, ha már teret építünk, akkor az építéssel, rendezés szabályai szerint a szobor nem maradhat a régi helyen.

99 Miért nem munkahelyeket hozunk létre ebből a kazal pénzből, miért nem üzemeket?

Az uniós forrásból megszépülő Reök-palota előtti tér arra jó példa, hogy semminek sem lehet maradéktalanul örülni. Hiába dől a pénz, mindig lesznek, akiknek nem tetszik az a cél, amire elköltik a milliárdokat. Sok-sok milliárd forintról van szó, lapunk kiszámolta: 6 év alatt 55 milliárd forint érkezett a megyébe. Miközben minden uniós beruházást – ez alól talán egyedül az M43-as autópálya a kivétel – kételkedés, meg nem értés, kisebb-nagyobb botrány kísért.

Miért nem munkahelyeket hozunk létre ebből a kazal pénzből, miért nem üzemek épülnek, amelyek a családok megélhetését biztosíthatnák? A legtöbb kritikát ilyen megközelítésből kapták a térrendező, belváros-és fürdőépítő, ipari parkokat körbekerítő önkormányzatok. Meg arról az oldalról, amelyek azt fújta: miért villamosra költünk, miért betonozunk be a szegedi sugárutakba tíz milliárd forintot, amikor ezer más helye lenne a pénznek. A válasz mindig az volt, és ma is az: mert erre ad pénzt az Unió. Élhető környezetre, infrastruktúrára, turizmusra. A munkahelyek létrehozását pedig ránk, magyarokra bízta.

A megyébe pumpált 55 milliárd forintból megvalósult legnagyobb beruházások lassan elérhető közelségbe kerülnek: ezen a héten átadják a szegedi élményfürdőt, egy hét múlva pedig egy kis darabot az M43-asból. Több településen az utolsó, szocializmusból itt maradt jellegzetes padot – betontartón egykoron piros deszkalapok – is elbontják. És megérhetjük, hogy még a szegedi villamos is elindul az új pályáján.

20 milliós fogás

RÖSZKE. Több mint 20 millió forint értékű jó minőségű marihuánát találtak a röszkei vámhivatal munkatársai szombat délután egy montenegrói rendszámú autó ellenőrzése során – közölte a Vám- és Pénzügyőrség Országos Parancsnoksága. A pénzügyőröknek több körülmény is felkeltette a figyelmét, ezért tetemes vámvizsgálat mellett döntöttek. A gépkocsi közepe kipufogódobjából és a

hátsó átalakított lökhárító mögötti üregből összesen 10 kilogramm jó minőségű marihuánát került elő.

A vámhatóság a 20 millió forint értékű meghaladó kábítószer-szállítmányt és a gépjárművet lefoglalta, az autó vezetőjét, egy montenegrói férfit őrizetbe vette, ellene visszaélés kábítószerrel bűncselekmény megalapozott gyanúja miatt eljárást indított.

Minden fillért fognak

Működési költségük 10 százalékát kell megtakarítaniuk idén a vásárhelyi kulturális és oktatási intézményeknek, amelyek leginkább a dologi kiadásokon spórolnak.

HÓDMEZŐVÁSÁRHELY
 KOROM ANDRÁS

Takarékoskodnak a vásárhelyi kulturális és oktatási intézmények. Idén a tavalyihoz képest 10 százalékkal csökkentik kiadásait. A Tornyai János Múzeum és Közművelődési Központ a tavalyinál körülbelül 60 millió forinttal kevesebből, 213 millió forintból gazdálkodhat. Gulyás Csaba gazdasági igazgatóhelyettes elmondta: a 2007-es intézmény-összevonásokból származó megtakarításoknak most láthatók

leginkább a gazdasági eredményei.

– Elsősorban a dologi kiadásokon tudunk takarékoskodni – mondta Gulyás Csaba.

– Megfelelő munkaszervezéssel próbálunk takarékoskodni. Így például azon vagyunk, hogy elkerüljük a túlórákat, ezzel is csökkentve kiadásainkat. A dologi költségeket is visszafogjuk, ami azt jelenti, hogy a fűtési rendszer a hétvégén alapjáraton működik, de takarékoskodunk az árammal is – mondta lapunknak Tóthné Kecskeméti Katalin, az idén 126 millió forintból gazdálkodó Varga Tamás Általános Iskola igazgatója. Hozzátette: minden pályázati lehetőséget megragadnak, így évek óta ezek segítségével finanszírozzák a pedagógus-továbbképzéseket is.

KIVONULNI KÉSZÜL A SOLE-MIZO MAKÓRÓL – VEVŐK A LÁTHATÁRON

54 ember kerülhet utcára a tejüzemből

Ha nem oldódik meg a helyzet, akkor a dolgozók „eltolhatják” a kerékpárjukat. FOTÓ: SZABÓ IMRE

Várhatóan bezárja makói tejüzemét, és elküldi 54 ottani dolgozóját a Sole-Mizo Zrt. A dolgozók egy éve tudják, hogy a jövő bizonytalan. Időközben viszont akadt néhány érdeklődő a gyárra, ezért nincs még hivatalos döntés.

MAKÓ
 BAKOS ANDRÁS

Városszerte beszélnek, hogy a Sole-Mizo Zrt. már be is zárta a makói tejüzemét, és elbocsátotta ottani dolgozóit. Ez azonban még nem történt meg, az emberek ma is dolgoznak. A regionális munka-

ügyi központ arról tájékoztattott, idén eddig egyetlen élelmiszeripari cég sem közölte velük, hogy csoportos elbocsátást tervezne Csongrád megyében. Pedig a leépítés előtt 30 nappal be kell jelenteni, ha a foglalkoztatott létszámnak legalább 10 százalékát elbocsátják.

Hivatalos döntés egyelőre nincs – erről tájékoztattott a Sole-Mizo Zrt. vezérigazgatója, Gerbrant Redmer de Boer személyesen a szegedi központban.

A Sole-Mizo Zrt. magyar tulajdonú cég: a Bonafarm Csoporthoz tartozik, ahová töb-

bek között a Pick, a Délhús, a Bábolna Takarmány és a Ringa. Ez Csányi Sándor érdekeltsége. Az üzletember 2004-ben vette meg az Új-MiZo Rt.-t, és 2006-ban a Sole Rt.-t. A két vállalat egyesítésével a magyar tejipar legnagyobb cége született meg, amely nem volt nyereséges, de a tulajdonos jó ideig finanszírozta a veszteséget, hogy időt adjon az átszervezésre.

A Sole-Mizo Zrt.-nek négy tejüzem van: a szegedi Középeurópa talán legnagyobb ilyen gyára. Ebben, valamint a bácsbokodi, a csornai és a makói üzemben

együtt mintegy ezer ember dolgozik. Makón jórészt balkáni és arab országokba irányuló exportra készítenek krémfehérsajtot, amely a görög feta sajt tehéntejből készült magyar változata, ezt is sólében érlelik. Itt most 54-en dolgoznak. Az elmúlt időszakban az üzem nem tudott megfelelni a tulajdonos elvárásainak.

Információink szerint a makói dolgozók és a szakszervezet már egy évvel ezelőtt tisztába jött azzal, hogy bizonytalanra vált a jövő. A városi sakkszakosztály is tudja már, hogy nem számíthat többé a tejüzem szponzori segítségére. A bezárásról szóló hivatalos döntés – tudomásunk szerint – azért nem született még meg, mert közben akadt két vásárló az üzemre, és a vezetés is keresett esetleges vevőt, partnert, és velük tárgyal. Megtörténhet, hogy ha sikerül üzletet kötni, az új tulajdonos folytatja a termelést, és foglalkoztatja a dolgozókat is – ezt azonban nem lehet készpénznek venni.

Állóháború

A tejipari cégek veszteségének oka a szakma szerint a kereskedelem és a feldolgozók közötti érdekelletét. A multinacionális láncok a haszon nélkül továbbadott import tejtermékekkel lent tartják az árakat. Közben a hazai teje nagy árrést szabnak meg, mert tudják, hogy a magyar terméket választó tudatos vásárlók megfizetik az importon keletkező veszteséget.